

Inkomensverschillen en voorbeelden lokaal armoedebeleid

Pauline Mulder

Nibud

17 mei 2017

Wat is het Nibud

Wij zijn

- een onafhankelijke stichting die
- informeert en
- adviseert over financiën van huishoudens
- Op basis van diverse onderzoeken

Onderzoek naar Koopkracht

- Elk jaar in september en januari
- 100 meest voorkomende huishoudtypen (volgens CBS) naar:
 - Inkomen
 - Inkomensverdeling over partners
 - Aantal dagen werk
 - Aantal kinderen

Onderzoek naar Koopkracht

KOOPKRACHT

**DE KRACHT OM
TE LATEN LIGGEN**

**WAT JE NIET
NODIG HEBT**

Loesje

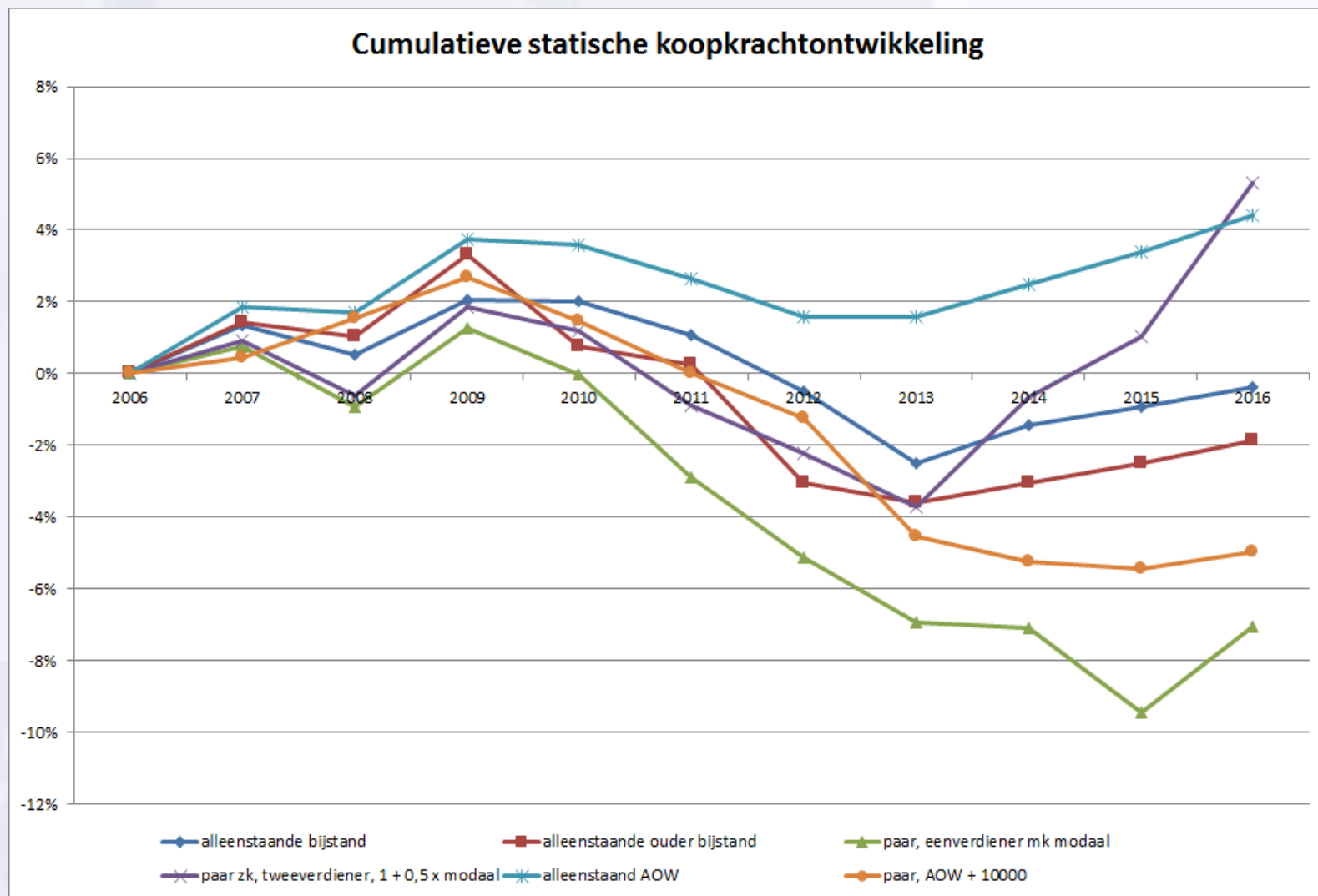
Postbus 1045

6801 BA Arnhem

www.loesje.nl

Koopkrachtontwikkeling diverse huishoudtypen

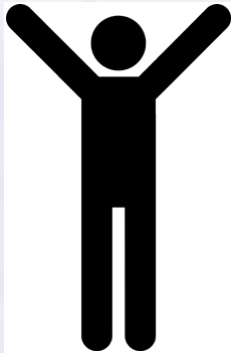
Wat is armoede?

- Niet genoeg geld voor eigen woonruimte?
- Geen gas en licht kunnen betalen?
- Precies huur, gas en licht kunnen betalen, maar niets extra's?
- Alle noodzakelijke rekeningen + af en toe iets extra's (kleding, uitgaan)?
- Niet alle extra's die voor veel mensen vanzelfsprekend zijn (een tweede korte vakantie, impulsaankopen)
- Genoeg geld voor leuke dingen en niet nadenken over wat je uitgeeft.

Minimum alleenstaande

Sociaal minimum

Alleenstaande

VOORBEELDBEGROTING	Basis
netto inkomen	1285
huur	450
energie & water	89
lokale lasten	0
Verzekeringen	148
telefoon, tv, internet	54
onderwijs	
contributies/abonnementen	2
vervoer	14
kleding	56
inventaris & onderhoud	98
niet-vergoede ziektekosten	44
voeding	201
huishoudelijke uitgaven	50
totaal uitgaven	1206
saldo	79
sociale participatie	(96)

Minimum gezin

Sociaal minimum

Gezin 2 kinderen,
6 en 14 jaar

VOORBEELDBEGROTING	basis
netto inkomen	2265
huur	550
energie & water	148
lokale lasten	0
Verzekeringen	285
telefoon, tv, internet	65
onderwijs	41
contributies/abonnementen	4
vervoer	56
kleding	175
inventaris & onderhoud	132
niet-vergoede ziektekosten	99
voeding	478
huishoudelijke uitgaven	129
totaal uitgaven	2162
saldo	103
sociale participatie	(264)

Inkomens 30.000 en 35.000

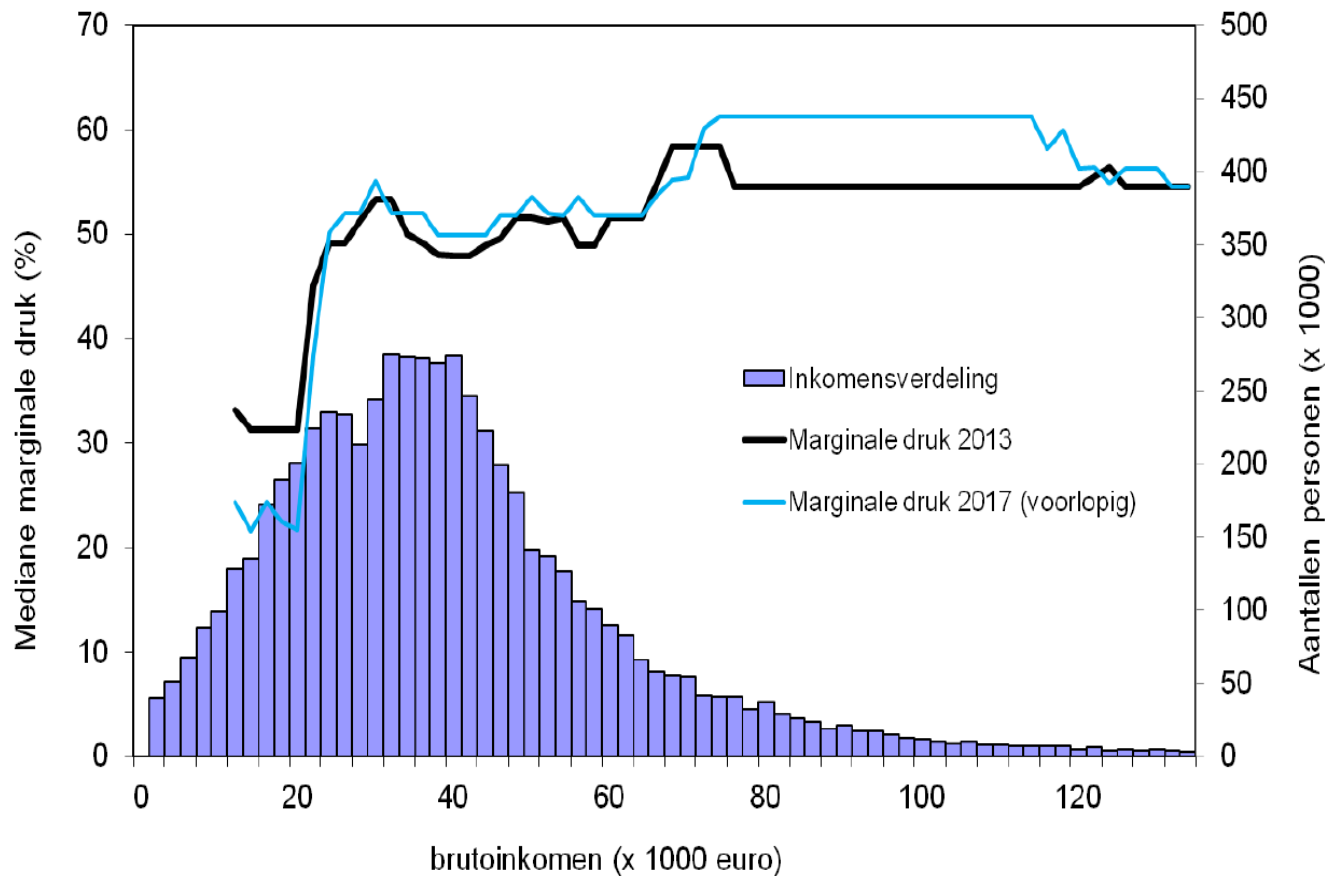
Gezin 2 kinderen
1 inkomen

	basis	30.000	35.000
netto inkomen	1.937	2.538	2.545
woonlasten	233	635	710
energie & water	148	148	148
lokale belastingen	0	59	59
verzekeringen	315	315	315
telefoon, tv, internet	66	66	66
schoolkosten	35	35	35
contributies/abo's	4	4	4
vervoer	53	53	53
kleding	175	175	175
inventaris	112	112	112
extra ziektekosten	99	99	99
vrije tijd	0	?	?
voeding	451	451	451
huishoudgeld	108	108	108
totaal uitgaven	1.799	2.260	2.335
saldo	72	278	210
Sociale participatie	(259)	(259)	(259)

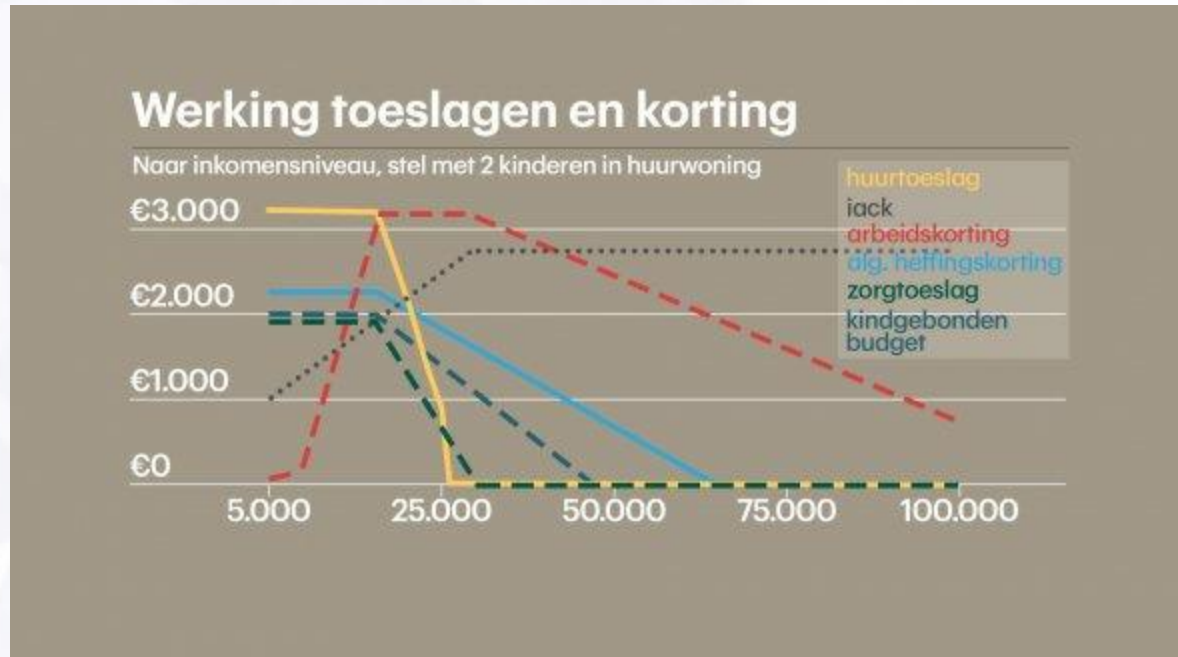
Marginale inkomensdruk

Figuur: raming marginale druk naar inkomen in 2017

Bron: SZW berekeningen

Marginale inkomensdruk

Handelen armen anders?

- Arme mensen **moeten** vaker keuzes maken dan rijke mensen
- Armoede leidt tot minder aandacht voor beslissingen
- Arme mensen nemen vaker risico's

Wat doen gemeenten?

Gemeenten kunnen huishoudens met lage inkomens op diverse onderdelen van de begroting ondersteunen, bijvoorbeeld:

- Kwijtschelding lokale lasten
- Collectieve aanvullende zorgverzekering
- Vergoeding schoolkosten
- Sociale participatie
- Witgoedregeling, regeling huisraad

Ondersteuning kinderen in armoede

- Staatssecretaris Klijnsma heeft met name ingezet op armoede onder kinderen.
- Vanaf 2017 100 miljoen extra, structureel, waarvan 85 miljoen naar gemeenten in de vorm van een decentralisatie-uitkering.
- Bedoeld voor voorzieningen voor kinderen in natura.

Kindpakket

- Steeds meer gemeenten kennen een zgn kindpakket, waarin meerdere voorzieningen voor kinderen zijn ondergebracht, bijv. voor schoolkosten, sociale participatie, etc.
- Kinderen zelf betrekken bij inhoud kindpakket.

Fondsen

Particuliere fondsen die subsidie krijgen, ondersteunen gezinnen met kinderen.

Voorbeelden landelijke fondsen:

- Stichting Leergeld
- Jeugdsportfonds/ Jeugdcultuurfonds
- Stichting Jarige Job
- Nationaal Fonds Kinderhulp

Bereik van regelingen

Wie komen voor de regelingen in aanmerking?

- Meestal tot bepaald inkomensniveau (bijv. 110 of 120 procent bijstandsnorm).
- Steeds meer gemeenten betrekken ook mensen in de schuldhulpverlening.
- Kan alleen met bijzondere bijstand.

Maatwerk

Steeds meer gemeenten kiezen voor maatwerkbenadering:

In plaats van:

*dit zijn de regelingen/ hier heb ik recht op
naar:*

dit heb ik nodig

Voorbeelden: Oss, Zaanstad.

Bedankt voor uw aandacht